

Turinys

IVADAS	7
I. EISMO TRAUMATIZMAS DVIDEŠIMT PIRMAME AMŽIUIJE	11
1.1. Eismo traumatizmo problemos mastai	11
1.2. Eismo traumų žala visuomenei	12
1.3. Kam gresia didžiausia rizika nukentėti eismo įvykiuose?	14
1.4. Eismo traumų rizikos veiksniai	17
2. MIRTINGUMO NUO EISMO TRAUMŲ DINAMIKOS ANALIZĖS BEI BENDRŲJŲ VAIKŲ IR PAAUGLIŲ EISMO TRAUMATIZMO TENDENCIJŲ TYRIMO METODIKA	29
2.1. Tyrimo duomenys	29
2.2. Tyrimo duomenų analizė	31
3. TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS	33
3.1. Mirtingumo nuo pagrindinių priežasčių ir mirtingumo nuo eismo traumų pokyčiai visoje Lietuvos gyventojų populiacijoje	33
3.1.1. Mirtingumo nuo pagrindinių mirties priežasčių pokyčiai 2009-2019 metais	33
3.1.2. Mirtys nuo išorinių priežasčių, netyčinių sužalojimų bei eismo traumų pastarųjų trijų metų laikotarpiu	35
3.1.3. Mirtingumas nuo eismo traumų 1971-2020 metų laikotarpiu visoje Lietuvos gyventojų populiacijoje	36
3.2. Vaikų ir jaunų žmonių mirtingumo nuo eismo traumų dinamika Lietuvoje	39
3.2.1. 0-14 metų amžiaus Lietuvos vaikų mirtingumo nuo eismo traumų pokyčiai 1998-2020 metų laikotarpiu	39
3.2.2. 15-19 metų amžiaus Lietuvos paauglių mirtingumo nuo eismo traumų pokyčiai 1998-2020 metų laikotarpiu	43
3.2.3. 0-19 metų amžiaus Lietuvos vaikų ir paauglių mirtingumo nuo eismo traumų pokyčiai 1998-2020 metų laikotarpiu	47
3.2.4. Vaikų ir paauglių mirtingumo nuo eismo traumų palyginimas tiriamojo laikotarpio pradžioje (1998-2000 metais) ir pabaigoje (2018-2020 metais)	51
3.2.5. Lietuvos vaikų ir paauglių mirtingumo nuo eismo traumų dinamika 1998-2020 metų laikotarpiu pagal eismo dalyvių kategorijas	55
3.2.5.1. 0-14 metų amžiaus vaikų grupė	56
3.2.5.1.1. 0-14 metų amžiaus vaikų mirtys eisme pagal eismo dalyvių kategorijas	56

3.2.5.1.2. 0-14 metų amžiaus vaikų mirtingumo nuo eismo traumų 100000 vaikų dinamika Lietuvoje 1998-2020 metais pagal eismo dalyvių kategorijas	58
3.2.5.2. 15-19 metų amžiaus paauglių grupė.....	66
3.2.5.2.1. 15-19 metų amžiaus paauglių mirtys eisme pagal eismo dalyvių kategorijas.....	66
3.2.5.2.2. 15-19 metų amžiaus paauglių mirtingumo nuo eismo traumų 100000 paauglių dinamika Lietuvoje 1998-2020 m. pagal eismo dalyvių kategorijas.....	68
3.2.5.3. 0-19 metų amžiaus vaikų ir paauglių grupė.....	76
3.2.5.3.1. 0-19 metų amžiaus vaikų ir paauglių mirtys eisme pagal eismo dalyvių kategorijas.....	76
3.2.5.3.2. 0-19 metų amžiaus vaikų ir paauglių mirtingumo nuo eismo traumų 100000 paauglių dinamika Lietuvoje 1998-2020 m. pagal eismo dalyvių kategorijas.....	79
3.2.6. Vaikų ir paauglių pėsčiųjų mirtingumo pokyčiai Lietuvoje penkiasdešimties metų laikotarpiu (1971-2020 m.).....	87
4. EISMO TRAUMATIZMO PREVENCIJA IR EISMO SAUGOS STIPRINIMO STRATEGIJOS	98
4.1. Traumas, sužalojimus, nelaimingus atsitikimus, jų prevenciją ir saugos stiprinimą aiškinančios koncepcijos ir teorijos istorinėje perspektyvoje	99
4.2. Eismo traumų prevencijos ir saugos stiprinimo tarptautinė patirtis	103
4.2.1. Traumų prevencijos lygiai.....	105
4.2.2. Eismo traumų prevencijos ir saugos stiprinimo būdai.....	108
4.2.3. Transportizacijos vaidmuo eismo saugoje.....	119
4.3. Vaikų ir paauglių eismo traumų prevencijos ir saugos stiprinimo aspektai ..	120
4.4. Eismo saugos stiprinimo perspektyvos: ką daryti, kad būtų išvengta traumų keliuose.....	129
4.4.1. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) atsakas.....	129
4.4.2. Lietuvos sveikatos 2014-2025 metų strategijos: tiesioginis ir netiesioginis dėmesys eismo traumų prevencijai.....	133
APIBENDRINIMAS IR IŠVADOS	136
SAVOKOS.....	140
LITERATŪRA.....	141
PRIEDAS 1.....	160
PRIEDAS 2.....	176
SUMMARY	185